

Arhiepiscopia Ortodoxă Română din cele două Americi
Biserica Sf. Părinți Ioachim și Ana
CUVÂNT DE SUFLET
Buletinul Parohial al Bisericii Ortodoxe Române din Seattle, WA

„Astăzi, poporul cel binecredincios, luminat prăznuind, umbriți fiind prin venirea Ta, Maica lui Dumnezeu, și căutând către preacinstita icoana Ta, cu umilință grăim: Acoperă-ne pe noi cu cinstitul Tău Acoperământ și ne scapă de tot răul, rugând pe Fiul Tău, Hristos, Dumnezeu nostru, să mântuiască sufletele noastre.”

ACOPERĂMÂNTUL MAICII DOMNULUI

CUPRINS

05

12

03

PROGRAM LITURGIC

04

IMNOGRAFIE / TROPARE și
CONDACE

05

SFINTELE TAINÉ / TAINA SFÂN-
TULUI MASLU

12

CATEHISM / CĂSĂTORIA

15

SFINȚI ROMÂNI / SFÂN-
TUL DIMITRIE BASARBOV

17

SFÎNTA CUVIOASĂ PARASCHEVA
DE LA IAȘI

19

ACOPERĂMÂNTUL MAICII DOMNU-
LUI

Echipa de redacție

Președinte
Pr. Daniel Ene

Editor
Alexandru M Popovici

Grafică
Alexandru M Popovici

Redactor
Pr. Daniel Ene

Colaboratori
Pr. Paul Porcescu

Biserica Sfinții Părinți
Ioachim și Ana

4202 34th Ave W Seattle WA 98199
206-675-9100
www.saintana.org

"Atît de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine cre-
de în El, să nu piară, ci să aibă viață veșnică."

Programul Liturgic

OCTOMBRIE 2015

TROPARE ȘI CONDACE

Troparul Sfinților Părinți Ioachim și Ana

Pomenirea dreptilor Tăi, Doamne, prăznuind, pentru dânșii, rugămu-ne Ție, mântuiește sufletele noastre.

Condacul Sfințilot Părinți Ioachim și Ana

Însoțirii celei de Dumnezeu alese, dumnezeieștilor părinți Ioachim și Ana, ca celor ce ați născut pe Maica Vieții noastre, binecuvântată de Dumnezeu Născătoarea și Pururea Fecioara Maria, cântări de laudă aducem vouă noi, rugătorii voștri; iar voi, ca cei ce aveți îndrăzneală către Dumnezeu, păziți-ne cu rugăciunile voastre de toate primejdiile pe noi, cei ce cântăm: bucurați-vă, părinți de trei ori fericiți!

Rugăciune către Sfinții Părinți Ioachim și Ana

Dumnezeieștilor părinți Ioachim și Ana, cei ce ați născut pe Maica Vieții noastre, binecuvântată de Dumnezeu Născătoarea și Pururea Fecioară Maria, cântări de laudă aducem vouă noi, rugătorii voștri, iar voi ca cei ce aveți îndrăzneală către Dumnezeu, păziți-ne cu rugăciunile voastre de toate primejdiile pe noi, cei ce cântăm: Bucurați-vă, părinți de trei ori fericiți!

Troparul Sfântului Ioan Maximovici

Slăvit urmaș al Apostolilor lui Hristos, trimis ai fost ca să ne izbăvești pre noi, cei slabi în credință și cu inima răcită. Cu harul și nevoințele pustnicilor din vechime înveșmîntîndu-te, întru aceasta de la Dumnezeu tainele cele cerești ai primit. O, preabunule ocrotitor al orfanilor,

care ai dat o nădejde acestei lumi decăzute! O, luminătorule al lui Hristos, în zorii înfricoșătoarei Judecări aprins! Roagă-te pentru noi, Sfinte Ierarhe și Părinte Ioane, ca să se aprindă și inimile noastre de flacăra iubirii mîntuitoare pentru Hristos și să se mîntuiască sufletele noastre în vremurile de apoi.

Condacul Sfântului Ioan Maximovici

Alesule facator de minuni si slujitorule credincios al lui Hristos, care lumii intregi reversi mirul cel de mult pret al inspiratiei duhovnicesti si multimea minunilor tale. Noi cu dragoste te laudam si ti cantam tie acestea: Bucura-te, sfinte ierarhe Ioane, facatorule de minuni al vremurilor din urma

Troparul Acoperământului Maicii Domnului

Astazi, poporul cel binecredincios, luminat praznuind, umbriti fiind prin venirea Ta, Maica lui Dumnezeu, si cautand catre preacinstita icoana Ta, cu umilinta graim: Acopera-ne pe noi cu cinstitul Tau Acoperamant si ne scapa de tot raul, rugand pe Fiul Tau, Hristos, Dumnezeuul nostru, sa mantuiasca sufletele noastre.

Troparul Sfântului Dimitrie

Mare apărător te-a aflat întru primejdii lumea, Purtătorule de chinuri, pe tine cel ce ai biruit pe păgâni. Deci, precum mândria lui Lie ai surpat și la luptă îndrăzneț ai făcut pe Nestor, așa Sfinte Dimitrie, pe Hristos Dumnezeu roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

Taina Maslului - între pedagogia divină a suferinței și terapeutica sacramentală a Bisericii

Pr. drd. Paul Porcescu

Iubiți credincioși, nu există persoană umană care să nu fi experimentat măcar o dată în viață amarul gust al suferinței. Deși această traumă își lasă cel mai adesea amprenta pe înfățișarea și trupul omului, rădăcinile ei coboară mai profund, în adâncul ființei umane. Dintr-o eronată înțelegere, dar și pregătire în vederea acceptării ei în viața noastră, suferința și efectele ei sunt de cele mai multe ori exagerate. Însă trebuie să ne asumăm crucea bolii, a necazurilor, a suferinței, deoarece ea este parte integrantă a vieții noastre și tocmai din acest motiv Hristos spune Apostolilor Săia: „În lume necazuri veți avea” (Ioan 16,33). Viețuirea în cel mai autentic duh creștin nu ne garantează siguranța existenței în afara oricărei neplăceri generate de boală în lumea aceasta, ci ea confirmă capacitatea noastră de înțelegere a faptului că bucuria izvorăște din profunzimile crucii: „Prin cruce s-a adus bucurie la toată lumea”. Mai mult chiar, necazurile și durerile trebuie să devină o prezență necesară în existența noastră, atunci când dorim să devenim părtași patimii lui Hristos și ne deschid o altă perspectivă de înțelegere a durerii, ca mijloc al despătimirii și cale a revelării lui Dumnezeu în om: „Ne lăudăm și în suferințe, bineștiind că suferința aduce răbdare.” (Romani 5,3).

„Vasul” prin care Dumnezeu trimite puterea Sa tămăduitoare este preotul, cel care continuă lucrarea taumaturgică a Marelui Terapeut, a „Omului durerii”, a „Mielului înjunghiat de la facerea lumii” (Apocalipsă 13,8). Viața liturgică are drept scop restaurarea omului, iar Tainele, în cadrul Bisericii, sunt prin excelență integrate acțiunii taumaturgice sau vindecătoare, ele trasând calea prin care Dumnezeu se revelează omului, „continuând vizibilitatea

Sa istorică” (Nicolae Cabasila). Biserica, prin toate mijloacele sale, are misiunea de a oferi omului sănătate duhovnicească, iar cine dispune de această sănătate este capabil să aibă altă percepție și atitudine față de propria suferință, prin raportul pe care reușește să-l stabilească între crucea sa și crucea lui Hristos. Desigur că omul nu poate supraviețui cu stigmatul propriei suferințe ce se amplifică până la paroxism strivindu-i ființa și determinându-l să creadă că aceasta îi este constitutivă, ci el este chemat să înțeleagă faptul că prin orice efort duhovnicesc, penitențial și liturgic întreprins, poate deveni mai sănătos psiho-somatic și în același timp mai aproape de idealul de viețuire creștină.

Biserica, trupul tainic al lui Hristos, e un organism viu tocmai pentru că Hristos îi generează această viață, har vindecător, fiecare dintre mădularele sale primindu-L în inimă prin lucrarea Duhului, acolo unde omul cel ascuns al inimii ține în brațe pe Hristos Pruncul. Animată de dinamismul lucrării Duhului, viața Bisericii deprinde puterea vindecării prin toate mijloacele sale, în felul acesta textul biblic devine și text vindecător, asemenea textului liturgic. Puterea vindecătoare ce a oprit neputința celeia ce era în curgerea sângelui de doisprezece ani poate vindeca pe tot cel ce cu credință curată se atinge de Euharistie, icoane, moaște, agheasmă, untdelemn sfințit și cruce. Toate își au sursa puterii harice în Hristos Doctorul, trimis să vindece „rana de nevindecat” a umanității lovite de păcat, luând asupra Sa „durerile noastre și împovărându-se cu suferințele noastre” (Isaia 53,3). În persoana Sa, Hristos a tămăduit firea umană redându-i adevărata sănătate, iar persoanele umane pot beneficia de acest dar împărtășindu-se din El în Biseri-

că, prin lucrarea Duhului în Sfintele Taine. Fiecare dintre Tainele Bisericii are putere vindecătoare, ele fiind modalități de tămăduire a ființei umane, iar Biserica, după expresia hrisostomiană, este „o farmacie duhovnicească”. În felul acesta, curățirea și vindecarea pe care le primim prin intermediul tainelor ne deschid perspectiva îndumnezeirii, ele toate fiind aspecte ale unei singure taine: Dumnezeu, Marele Filantrop, trimite omului harul mântuitor și vindecător, iar omul, primindu-l, crește duhovnicește întru asemănarea cu El.

Pentru unii Sfinți Părinți de odinioară conta mai puțin dacă trupul era sănătos sau nu. Unii chiar se întristau dacă trecea vreun an-doi și nu mai sufereau de vreo boală. Ei foloseau pedagogia bolii ca o aducere aminte de moarte, ca o conștientizare a faptului că omul nu se poate încrede deplin în sănătatea lui trupească, în propriile forțe limitate. Pe aceștia îi interesa foarte mult sănătatea sufletului, și anume dacă sunt împăcați cu Dumnezeu și cu semenii, dacă pot iubi pe Dumnezeu și pe semenii. Primul semn al bolii sufletului este constatarea faptului că omul nu se mai roagă, nu mai mulțumește lui Dumnezeu pentru darul vieții. Când omul nu se mai roagă înseamnă că sufletul său este bolnav, că nu mai respiră spiritual, rugăciunea fiind respirația sufletului în comuniunea iubirii smerite și milostive. Cu cât se roagă mai mult omul, cu atât sufletul lui se află în mișcare de creștere în comuniune cu Dumnezeu. Când nu se mai roagă lui Dumnezeu, sufletul scade și decade spiritual. Prin urmare, terapia duhovnicească folosește rugăciunea ca fiind singurul medicament care nu poate fi înlocuit cu nimic. Întrucât păcatul ca boală a sufletului este ruperea comuniunii cu Dumnezeu, rugăciunea este refacerea comuniunii cu Dumnezeu, este începutul însănătoșirii omului. De aceea, Sfinții Părinți spun că rugăciunea este respirația sufletului, termometrul vieții duhovnicești, izvor de iubire curată și smerită.

Iubiți credincioși, nu există persoană umană care să nu fi experimentat măcar o dată în viață amarul gust al suferinței. Deși aceas-

tă traumă își lasă cel mai adesea amprenta pe înfățișarea și trupul omului, rădăcinile ei coboară mai profund, în adâncul ființei umane. Dintr-o eronată înțelegere, dar și pregătire în vederea acceptării ei în viața noastră, suferința și efectele ei sunt de cele mai multe ori exagerate. Însă trebuie să ne asumăm crucea bolii, a necazurilor, a suferinței, deoarece ea este parte integrantă a vieții noastre și tocmai din acest motiv Hristos spune Apostolilor Săia: „În lume necazuri veți avea” (Ioan 16,33). Viețuirea în cel mai autentic duh creștin nu ne garantează siguranța existenței în afara oricărei neplăceri generate de boală în lumea aceasta, ci ea confirmă capacitatea noastră de înțelegere a faptului că bucuria izvorăște din profunzimile crucii: „Prin cruce s-a adus bucurie la toată lumea”. Mai mult chiar, necazurile și durerile trebuie să devină o prezență necesară în existența noastră, atunci când dorim să devenim părtași patimii lui Hristos și ne deschid o altă perspectivă de înțelegere a durerii, ca mijloc al despătimirii și cale a revelării lui Dumnezeu în om: „Ne lăudăm și în suferințe, bineștiind că suferința aduce răbdare.” (Romani 5,3).

„Vasul” prin care Dumnezeu trimite puterea Sa tămăduitoare este preotul, cel care continuă lucrarea taumaturgică a Marelui Terapeut, a „Omului durerii”, a „Mielului înjunghiat de la facerea lumii” (Apocalipsă 13,8). Viața liturgică are drept scop restaurarea omului, iar Tainele, în cadrul Bisericii, sunt prin excelență integrate acțiunii taumaturgice sau vindecătoare, ele trasând calea prin care Dumnezeu se revelează omului, „continuând vizibilitatea Sa istorică” (Nicolae Cabasila). Biserica, prin toate mijloacele sale, are misiunea de a oferi omului sănătate duhovnicească, iar cine dispune de această sănătate este capabil să aibă altă percepție și atitudine față de propria suferință, prin raportul pe care reușește să-l stabilească între crucea sa și crucea lui Hristos. Desigur că omul nu poate supraviețui cu stigmatul propriei suferințe ce se amplifică până la paroxism strivindu-i ființa și determinându-l să creadă că aceasta îi este constitutivă, ci el este chemat să înțeleagă faptul că prin

orice efort duhovnicesc, penitențial și liturgic întreprins, poate deveni mai sănătos psiho-somatic și în același timp mai aproape de idealul de viațuire creștină.

Biserica, trupul tainic al lui Hristos, e un organism viu tocmai pentru că Hristos îi generează această viață, har vindecător, fiecare dintre mădulele sale primindu-L în inimă prin lucrarea Duhului, acolo unde omul cel ascuns al inimii ține în brațe pe Hristos Pruncul. Animată de dinamismul lucrării Duhului, viața Bisericii deprinde puterea vindecării prin toate mijloacele sale, în felul acesta textul biblic devine și text vindecător, asemenea textului liturgic. Puterea vindecătoare ce a oprit neputința celeia ce era în curgerea sângelui de doisprezece ani poate vindeca pe tot cel ce cu credință curată se atinge de Euharistie, icoane, moaște, agheasmă, untdelemn sfințit și cruce. Toate își au sursa puterii harice în Hristos Doctorul, trimis să vindece „rana de nevindecat” a umanității lovite de păcat, luând asupra Sa „durerile noastre și împovărându-se cu suferințele noastre” (Isaia 53,3). În persoana Sa, Hristos a tămăduit firea umană redându-i adevărata sănătate, iar persoanele umane pot beneficia de acest dar împărtășindu-se din El în Biserică, prin lucrarea Duhului în Sfintele Taine. Fiecare dintre Tainele Bisericii are putere vindecătoare, ele fiind modalități de tămăduire a ființei umane, iar Biserica, după expresia hrisostomiană, este „o farmacie duhovnicească”. În felul acesta, curățirea și vindecarea pe care le primim prin intermediul tainelor ne deschid perspectiva îndumnezeirii, ele toate fiind aspecte ale unei singure taine: Dumnezeu, Marele Filantrop, trimite omului harul mântuitor și vindecător, iar omul, primindu-l, crește duhovnicește întru asemănarea cu El.

Pentru unii Sfinți Părinți de odinioară conta mai puțin dacă trupul era sănătos sau nu. Unii chiar se întristau dacă trecea vreun an-doi și nu mai sufereau de vreo boală. Ei foloseau pedagogia bolii ca o aducere aminte de moarte, ca o conștientizare a faptului că omul nu se poate

încrede deplin în sănătatea lui trupească, în propriile forțe limitate. Pe aceștia îi interesează foarte mult sănătatea sufletului, și anume dacă sunt împăcați cu Dumnezeu și cu semenii, dacă pot iubi pe Dumnezeu și pe semenii. Primul semn al bolii sufletului este constatarea faptului că omul nu se mai roagă, nu mai mulțumește lui Dumnezeu pentru darul vieții. Când omul nu se mai roagă înseamnă că sufletul său este bolnav, că nu mai respiră spiritual, rugăciunea fiind respirația sufletului în comuniunea iubirii smerite și milostive. Cu cât se roagă mai mult omul, cu atât sufletul lui se află în mișcare de creștere în comuniune cu Dumnezeu. Când nu se mai roagă lui Dumnezeu, sufletul scade și decade spiritual. Prin urmare, terapia duhovnicească folosește rugăciunea ca fiind singurul medicament care nu poate fi înlocuit cu nimic. Întrucât păcatul ca boală a sufletului este ruperea comuniunii cu Dumnezeu, rugăciunea este refacerea comuniunii cu Dumnezeu, este începutul însănătoșirii omului. De aceea, Sfinții Părinți spun că rugăciunea este respirația sufletului, termometrul vieții duhovnicești, izvor de iubire curată și smerită.

Am văzut, prin citirile din pericopele evanghelice, cum prin Sfântul Maslu puterea vindecătoare a lui Hristos din Sfintele Evanghelii se manifestă în lucrarea de vindecare a Bisericii.

Deci, lucrarea filantropică a Bisericii este Evanghelia iubirii milostive a lui Hristos adusă în actualitate. Ea nu este o influență romano-catolică, protestantă sau umanist-secularizată, ci este revenirea la ceea ce Hristos săvârșește în Evanghelie: vestește iubirea, dar și vindecă boala. Biserica nu se poate mărgini doar la vestirea cuvântului și la cântare. Ea are Sfintele Taine ale vindecării – cum sunt Taina Maslului și a Pocăinței -, dar și instituții sau așezăminte ale vindecării de boală și înstrăinare, adică: spitale, infirmerii, cabinete medicale, case pentru bătrâni, cămine pentru copii orfani etc. Există în jurul nostru încă multă suferință, multă singurătate, multă boală sufletească și

trupească, pentru că este și multă lipsă de iubire adevărată, nepătimașă, duhovnicească, lipsă de iubire sfântă care izvoarăște din iubirea milostivă a lui Hristos.

Foarte adesea, calamități naturale sau boli grele au determinat oamenii să găsească soluții și să dezvolte medicina, să dezvolte tehnica, iar multele încercări prin care a trecut persoana umană au făcut ca spiritul creator din om să biruiască suferința, dându-i sens pe un alt plan.

În această privință, avem exemplul Sfântului Apostol Pavel, care a vindecat o mulțime de oameni, deși el însuși era bolnav trupește. Dar boala sa fizică nu l-a împiedicat să fie cel mai mare misionar. Cunoscându-și boala, de trei ori a rugat pe Dumnezeu ca să-l vindece, iar a treia oară i s-a răspuns: „Îți este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârșește în slăbiciune”. Cu alte cuvinte, prin neputința fizică a omului, uneori marcată de o boală, de o infirmitate, se poate dezvolta puterea lui spirituală, care vine din legătura lui cu Dumnezeu. De aceea, foarte adesea, boala, în pedagogia divină, este o încercare, un examen, o încercare de fidelitate față de Dumnezeu, o încercare a persoanei care suferă și o încercare a persoanelor care se află în jurul celui suferind.

Pedagogia bolii, ca formă de smerenie și de apropiere de Dumnezeu, este o taină. De aceea, noi în această taină vedem pe Hristos prezent în cel bolnav, dar și în medicul care tratează pe cel bolnav. Nimic nu este, din perspectivă filantropică, mai paradoxal decât prezența lui Hristos deodată în cel bolnav și în cel care-l vindecă. Criteriul Judecării de apoi, al evaluării libertății omului în istorie, este iubirea lui față de semenii săi. Cât de sănătoasă sufletește a fost o persoană cât a trăit în lume se vede din cât de mult a iubit pe semenii săi. Mântuitorul spune: „Am fost bolnav și nu M-ați cercetat” (Matei 25, 43). Nu spune că nu ați cercetat pe cei bolnavi, ci nu M-ați cercetat! Adică El se identifică cu acele persoane care

au nevoie de iubirea semenilor lor – cu cel bolnav, flămând, fără haine, întemnițat. Tocmai unde demnitatea umană este umilită mai mult, acolo este Hristos prezent mai intens. Astfel, bolnavul devine un loc al prezenței lui Hristos. Aceasta a fost și motivația cea mai puternică a operei filantropice a Bisericii: întâlnirea cu Hristos în fiecare om suferind. În același timp, Hristos este numit Doctorul sufletelor și al trupurilor și pentru că El folosește medicul ca fiind mâna Sa vindecătoare. Hristos, ca să ajute pe unii oameni, folosește mâinile altor oameni. Astfel, omul împrumută mâinile lui, inteligența și pricepera lui lucrării milostive și vindecătoare a lui Hristos.

Bolnavul care are nevoie de vindecare cuprinde tainic în el prezența lui Hristos, Care prin bolnavi îi cheamă pe oameni să exerseze iubirea lor milostivă și smerită față de semenii. În același timp, când omul ajută la alinarea suferinței și la vindecare, Hristos este prezent și în cel ce ajută. Hristos este Bolnavul care ne cere iubirea noastră și tot El este Doctorul care Se folosește de iubirea noastră pentru a arăta iubirea Lui în lume. Astfel, atunci când omul lucrează pentru vindecare și pentru alinarea suferinței, el lucrează împreună cu Hristos.

Sf. Teofan Zăvorâtul zice: „Sănătatea trupului deschide omului ușile patimilor și păcatelor, iar neputința trupului le închide. În timpul bolii noi simțim că viața umană e aidoma unei flori, care tot atunci se usucă, când ea se trece... Zilele noastre pier ca umbra, trupul se usucă ca iarba câmpului, viața însăși a omului puternic e numai suflare; că cu fiecare suflare ea se scurtează, că pulsul e asemeni lovirii pendului de la ceas, îl conduce la ultimul ceas, care aproape întotdeauna bate în acel minut, când se gîndește, că pînă la acel ceas mai este mult. O, boală amară, dar leac sănătos! Precum sarea conservează și nu permite pătrunderea viermilor în carne ori în pește; așa orice boală păstrează duhul nostru de putreziciunea și necurăția duhovnicească, nu permite

patimilor, ca viermii duhovnicești să se nască în noi.”

Începând cu secolul IV, până la noi au ajuns deja multe mărturii despre Taina Maslului. Parțial, tradiția Bisericii asimilează actuala a 6-a rugăciune a Sf. Vasile în rânduiala Taina Maslului, iar rugăciunea a 5-a – de Sf. Ioan Hristostom. Aceste rugăciuni sînt adresate lui Dumnezeu, care miluiește cu harul Său pe cel păcătos, dar aceste rugăciuni au caracteristică cererea specială pentru cei bolnavi. În rugăciunea Sf. Vasile bolnavului i se amintește, că Însuși Domnul este „Doctorul sufletelor și trupurilor”, iar tămăduirea originală – vindecarea de păcate. Plus la aceasta, la enumerarea amănunțită a „păcatelor tinereții” – aceasta e și adresare către conștiința primitivului tainei care ascultă rugăciunile preotului și prin ele singur se angajează în rugăciunea pocăinței.

În rugăciunea Sf. Hristostom se găsește indicația la aceea, că păcatele nu sînt niște greșeli întâmplătoare în viață. Toată natura umană are nevoie de vindecare, căci toată dreptatea noastră e ca o „cârpă lepădată” de aceea noi cerem tămăduire de la „Doctorul Ceresc, care poate să ne vindece firea căzută, coruptă.

În scrisorile Sf. Teofan Zăvorâtul se accentuează sfatul de a primi taina Maslului în boli și deasemeni despre preîntâmpinarea despre primirea tainei celor muribunzi: „Pentru muribund nu e nevoie atât de Maslu cît de spovedania și Împărtășanie. Maslul e nevoie bolnavului ce are nevoie de vindecare. El nu e „Merindea” (Sf. Taine) pentru cealaltă lume, ci vindecare pentru această viață, pentru ca să trăiască în pocăință. Aici Sf. Teofan nu vorbește despre pocăință ca act unic, ci că e de neapărată trebuință celui vindecat „ să trăiască în pocăință”. Cel vindecat prin taina Maslului trebuie să înțeleagă că vindecarea lui e darul lui Dumnezeu și i s-a dat spre creșterea în credință și cunoașterea lui Dumnezeu.

În altă scrisoare, Sf. Teofan scrie : „Maslul e leac al Domnului. Și mai mult nu discu-

tați. Toată nădejdea desigur e la Dumnezeu. În El să vă lipiți, cîntînd „miluiește-mă”.

Condițiile necesare pentru binecuvîntare și vindecare sunt credința puternică (precum cea a femeii cananeence), smerenia adîncă (ca a lui Zaheu), îndurarea (ca a samarineanului milostiv), priveghearea însoțită de fapte bune (ca a fecioarelor înțelepte), dorul de slujire a lui Dumnezeu (ca al soacrei lui Petru), stăruința în rugăciune („Cel ce vindeci suferințele cele îndelungate”). Evangheliile Sfîntului Maslu sunt trepte și căi spre vindecarea omului de boală și de moarte prin lucrarea minunată a lui Hristos.

Cultul liturgic afirmă unitatea și solidaritatea trupului cu sufletul și împreună-vocație a acestora pentru slava lui Dumnezeu. De aceea, Biserica ia aminte la neputința firii omenești și vindecă suferințele spirituale care sunt pricini ale durerilor trupului. De aceea, Taina Sf. Maslu conține dezlegări de păcate și rugăciuni de iertare. Păcatul este purtător al durerilor (după expresia Sf. Maxim Mărturisitorul), iar luminarea omului vine din interior, prin harul Duhului Sfînt, Care „locuiește în om și-l curățește de toată întinăciunea”. Astfel, patimile trupului sunt consecințe ale patimilor sufletești, ale îndepărtării de Dumnezeu, Fântâna bunătăților, ale prăbușirii în moartea iubirii de sine.

Biserica lui Hristos conștientizează finitudinea trupului uman, neputința lui de a persevera în bine și ghimpele morții din el, dar încredințează lui Dumnezeu viața omului și pune toate durerile omenești la picioarele Crucii lui Hristos. Biserica nu încearcă să ascundă ori să cosmetizeze, ci asumă imensa tragedie umană și durerea eșecului omenesc, transfigurînd prin Hristos Crucea în înviere și suferința în bucurie. Vocația umanității este aceea de a se bucura veșnic în iubirea lui Dumnezeu, de aceea, durerea și boala ca pinteni ai morții trupului își au chiar în ele însele sfârșitul, iar omul este zidit pentru locul „unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viața cea fără de sfârșit”. De ase-

menea, bolile incurabile și durerea cea fără de leac a morții sunt cuprinse în durerea crucificată a Mielului lui Dumnezeu pentru noi.

Dimensiunea vindecătoare și restauratoare a rugăciunii eclesiale trebuie unită cu permanența gândului la Dumnezeu, care devine o respirație spirituală a omului credincios: „Însuși Preabunule împărate, ascultă rugăciunea mea în ceasul acesta și în această sfântă zi și în toată vremea și locul, și ia aminte la glasul rugăciunii mele și dăruiește tămăduire robului Tău“. Astfel, permanența iubirii veșnice a lui Dumnezeu pentru oameni se dăruiește lumii ca permanență a rugăciunii și a slujirii eclesiale.

Taina Maslului este puterea cerească revărsată peste trupurile și sufletele credincioșilor, ca proorocie și prezență ascunsă (în Taină) a Duhului învierii în inima Bisericii. În această rugăciune a întregii Biserici sunt antrenate toate soboarele de sfinți ai lui Dumnezeu care sunt chemați în ajutor pentru vindecarea celui în suferință.

Sfântul Maslul este prin excelență taină a vindecării omului, a restaurării în integritate a lui, relevându-și statutul său de taină penitențială și act sacramental special. Maslul evidențiază faptul că boala trupeză nu-și are izvorul în trup, ci e un derivat, o consecință a unei „disfuncții” spirituale, căci acolo unde medicinarii pot interveni decât superficial sau insuficient, taina reface armonia persoanei, cicatrizează rănilor sufletului prin puterea Duhului Sfânt prezentă în untdelemnul sfințit și prin aceasta conduce la ameliorarea suferințelor fizice.

Desigur, Sfântul Maslu ar putea fi privit ca o taină ce se îngrijește în mod deosebit de trupul omului, subliniindu-se prin aceasta importanța pe care trupul o are în constituția ființei umane. și în câștigarea mântuirii, dar mai ales pentru faptul că Însuși Fiul lui Dumnezeu și-a asumat Însă harul vindecător al Maslului se re-

varsă bidirecțional, el lucrând asupra sufletului, curățindu-l de păcate, iar asupra trupului, făcându-l instrument al lucrării sufletului. Prezența harului Duhului Sfânt în untdelemnul sfințit are mai ales scopul curățirii de păcate, al tămăduirii de patimi și al ridicării omului la o viață de sfințenie: „Doamne, Care cu mila și cu îndurărilor Tale tămăduiești zdrobirile sufletelor și ale trupurilor noastre, Însuși Stăpâne, sfințește untdelemnul acesta, ca să fie celor ce se vor unge din el spre tămăduire și spre izbăvirea din toată patima și întinăciunea trupului și a sufletului și de toată răutatea“. Aceasta ne face să înțelegem că tămăduirea păcatelor cerută atât de insistent în rugăciunile tainei se referă, de fapt, la rădăcinile păcatelor, care pe fondul slăbiciunii și obișnuinței cu păcatul pot genera mereu alte păcate, iar prin aceasta să aibă ca efect văzut boala trupului.

Secvența îngrijirii celui căzut și plin de răni cu untdelemn și vin de către Samaritanul milostiv și apoi încredințarea lui Bisericii în vederea continuării acestei lucrări este cea mai emblematică în a arăta caracterul eminent taumaturgic al operei mesianice a Mântuitorului, precum și vocația hristică a oricărui act social-filantropic, vindecător al Bisericii. Așadar, Hristos nu a venit la plinirea vremii să definească ceea ce este răul, adică să-i dea consistență, ci să ne învețe cum să luptăm împotriva lui, ca lumea să aibă viață și încă s-o aibă din belșug.

Actul vindecător din Taina Maslului nu este rezultatul unei intervenții medicale sau al unei vindecări taumaturgice, ci o acțiune iubitoare a lui Dumnezeu, „Doctorul sufletelor și al trupurilor, Cel care poartă fără durere neputințele noastre, cu a Cărui rană toți ne-am vindecat“. Pericopele evanghelice ce sunt citite în cadrul slujbei ne relatează faptul că Maslul este o taină a iubirii tămăduitoare a lui Dumnezeu îndreptată spre suferințele omului, că El locuiește în inimile noastre curățite, că puterea de vindecare și îndreptare a răului din om au primit-o și Apostolii,

iar prin succesiune apostolică aceasta s-a transmis până astăzi, că Hristos este Cel ce poartă neputințele și bolile noastre, că vindecarea primită prin această ungere este spre sfințire și comuniune cu Dumnezeu, că pentru a beneficia de roadele Tainei avem nevoie de credință puternică asemenea femeii cananeiene, că roadele acestei taine sunt destinate, fără deosebire, tuturor celor bolnavi sufletește și trupește. În cadrul ritualului, noi preoții ne rugăm nu doar pentru vindecarea, ci și pentru reintegrarea celui bolnav în trupul Bisericii: „Dăruiește-l pe dânsul sănătos și întreg Bisericii Tale ca să fie bineplăcut ție și să facă în toate voia Ta”.

Mai mult decât atât, toate rugăciunile pe care le-ați ascultat, rostite de către preoții slujitori, corelate într-o logică tipiconală adecvată celor șapte evanghelii, ne arată invariabil că slujba Maslului are un caracter penitențial prin excelență, scopul ei fiind nu doar de vindecare a trupului, ci mai ales a bolilor sufletești, așa cum și Sfântul Iacov ne spune: „și rugăciunea credinței va mântui /vindeca pe cel bolnav și Domnul îl va ridica și de va fi făcut păcate se vor ierta lui” (5,15). Iar dacă vindecarea suferințelor fizice este apaj al medicinei, vindecarea oferită prin taina Maslului reface armonia interioară psiho-somatică, deoarece realitatea tau-maturgică a ungerii cu untdelemn sfințit conferă harul vindecării și întărește legătura ființei umane cu Dumnezeu. De aceea, prin săvârșirea acestei Sfinte Taine, harul conferit restaurează comuniunea divino-umană într-un mod diferit de al Sfintei Euharistii, fiind Taina prin excelență a speranței pentru creștinul zilelor noastre ce experiază obsedant un existențialism nihilist și incertitudinile societății de astăzi. Sfântul Maslul corectează alterarea modului de existență umană în raporturile ei cu Dumnezeu, redându-i capacitatea de a fi orientată în mod natural către Hristos Domnul, prin toate facultățile sale.

Asumarea suferinței și a bolilor de către fiecare dintre noi, reiterează într-un mod

cvasi-generalizat o multiplă și diversificată experiență duhovnicească, ce ne pregătește în perspectiva întâlnirii noastre cu Hristos cel înviat.

Desigur, oficierea Tainei Sfantului Maslu nu trebuie să conducă sau să predisună la o inflație sacramentală, ci să vină în sprijinul celor care refuză să-și recunoască vulnerabilitățile spirituale, considerându-se total apt, integru și sănătos într-o lume erodată de poluarea amartica (a pacatului). Bolile sufletești sunt urmarea celor trupești și în fața lor psihoterapeutică lipsită de harul Duhului Sfânt este inutilă. Tocmai de aceea Sfântul Maslu ne arată necesitatea rugăciunilor pentru vindecarea trupească, urmată și completată de cea sufletească, act binomial ce conduce la un urcuș duhovnicesc epectatic pentru care valoarea axiomatică se identifică în ieșirea din impasul ce apare acolo unde orice neputință de transformă în aripi către cer: viața harică/sacramentală a Bisericii.

Noi trebuie să punem încrederea totală, conform sfaturilor Sf. Părinți, toată nădejdea, în adevăratul Doctor și Vindecător al neputințelor duhovnicești și trupești - Hristos Mântuitorul. Iar Taina Maslului face pe credincioși apți milei dumnezeiești, îi învrednicește de a îndepărta păcătoșenia naturii umane, ca să intre în Împărăția Cerurilor, după cuvântul Apostolului Pavel: „Însuși Dumnezeu păcii să vă sfințească pe voi desăvârșit și întreg duhul vostru și sufletul și trupul să-și păzească, fără prihană, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos”. (I Tes.5.23).

Să ne ajute Bunul Dumnezeu ca, dincolo de știința și tehnica medicale, să vedem lucrarea lui Hristos prin medici și prin oamenii care se roagă pentru sănătatea noastră, prin tot ceea ce facem în jurul nostru ca să contribuim la manifestarea iubirii lui Dumnezeu față de semeni, spre slava Preasfintei Treimi și a noastră mântuire. Amin !

IUBIRE ȘI CĂSĂTORIE

Pr. drd. Paul Porcescu

Iubirea, căsătoria și sexualitatea sunt probleme care ne privesc pe toți, deoarece iubirea este vocația fiecăruia dintre noi. Fiind creștini, noi credem că prin iubire a fost zămislită întreaga creație. Sursa și punctul final al tuturor lucrurilor este iubirea, fiindcă sursa și finalitatea tuturor lucrurilor este Dumnezeu, iar „Dumnezeu este iubire”. (I Ioan IV,8,16)

Din punct de vedere uman, ideea de iubire nu poate fi precepută într-un singur mod. Această idee emană o multitudine de sensuri și de dispoziții ale spiritului: fie că vorbim de actul de „a face dragoste”, care poate însemna un simplu act fizic fără iubire, fie despre un angajament profund al unui cuplu înaintat în vârstă, fie că este vorba de motivații egoiste sau de un dar dezinteresat.

Ființele umane sunt făcute pentru a se iubi și pentru a se privi una pe cealaltă. Conștienți de marea intensitate a iubirii, Părinții Bisericii nu se tem să o compare cu intensitatea erosului sau a patimii. Iubirea este atât de puternică, încât o singură expresie adevărată a acestei iubiri revelează o lumină care transfigurează cosmosul întreg. A privi cu dragoste în ochii unei persoane înseamnă a vedea inima lumii întregi, chipul lui Dumnezeu însuși.

O astfel de iubire este un dar de la Dumnezeu, dar în același timp ea trebuie cultivată și cere un efort necruțător. Iubirea necesită timp și delicatețe, responsabilitate și respect. Este un act în care ne dezvoltăm noi înșine, creștem tocmai pentru a ieși în întâmpinarea celuilalt, fără încetare. Părintele Ioannis Chryssavgis afirmă că: „la sfârșitul vieții vom fi judecați exclusiv după criteriul iubirii.”

Căsătoria, de care depinde, pentru cei legați de ea, buna rânduială a întregii vieți

și chiar mântuirea proprie și a celorlalți membrii ai familiei, avea la creștinii din secolele II și III o mare importanță. În acest sens, Sfântul Ignatie Teoforul, în drumul său spre martiriu, dorind să lase Biserica în bună rânduială, i-a scris episcopului Policarp al Smirnei astfel: „Trebuie ca cei care se însoară și cele care se mărită să facă unirea lor cu aprobarea episcopului, ca să fie căsătoria lor după Domnul și nu după poftă. Toate să le facă spre cinstea lui Dumnezeu.”

Căsătoria, ca legătura naturală pe viață între un bărbat și o femeie, se întemeiază pe faptul că bărbatul și femeia numai împreună alcătuiesc umanitatea completă. Sfântul Ioan Gură de Aur declara încă din secolul al IV-lea: „Sunt două rațiuni pentru care a fost instituită căsătoria... pentru a-l face pe bărbat să se mulțumească cu o singură femeie și pentru a face copii, dar principala este cea dintâi... Cât privește procreația, căsătoria nu o aduce în mod obligatoriu... ca dovadă numeroasele căsnicii care nu pot avea copii. De aceea prima rațiune a căsătoriei este de a regla viața sexuală, mai ales acum, când omenirea a umplut tot pământul.”

Pentru a fi o unire desăvârșită, căsătoria comportă o iubire desăvârșită. De aceea ea trebuie să fie indisolubilă. Așadar, căsătoria a avut de la început atributele unității și indisolubilității. Bărbatul a avut, în mod deplin, în unirea desăvârșită cu o femeie, tot ce-l completa esențial, iar femeia la fel. Unirea deplină între un bărbat și o femeie, corespunzând unei iubiri desăvârșite, e netrecătoare. Căci fiecare a găsit în celălalt nu un obiect, ale cărui posibilități de satisfacere sunt limitate și care se ascunde ca persoană atunci când e tratat ca obiect, ci o persoană inepuizabilă și veșnic nouă în capacitatea și imaginația ei de autodăruire.

După chipul iubirii lui Dumnezeu Făcătorul, iubirea umană se străduiește să „inventeze” un obiect asupra căruia să se reverse. Existența lumii nu adaugă nimic la deplinătatea lui Dumnezeu în Sine; totuși ea îi conferă calitatea de Dumnezeu: El este nu pentru Sine Însuși, ci pentru creatura Lui. În același fel, unirea conjugală este o deplinătate în ea însăși. Totodată ea poate să primească o nouă calitate din propria-i supraabundență: paternitatea și maternitatea.

Cei doi se iubesc deoarece se completează unul pe celălalt. Iubirea nu se naște între două suflete care sună la fel, ci care sună armonic. Iubirea este un schimb de ființă, o întregire reciprocă. Iubirea este un izvor de bogăție, pentru că fiecare primește și dăruiește la nesfârșit. Bărbatul găsește în femeie o taină indefinită. Ea își cunoaște insuficiențele care se cer după o întregire prin bărbat, de aceea îl iubește pe bărbat, acest lucru fiind reciproc. Căsătoria este în același timp dragoste și ajutor, bucurie de celălalt și răbdare a lui. Iubirea leagă uimirea în fața tainei celuilalt și răbdarea neputințelor lui și ajutorarea lui în ele. În iubire, amândoi devin tari.

Sfântul Clement al Alexandriei numește căsătoria „casa lui Dumnezeu” și îi aplică cuvântul despre prezența Mântuitorului: „Eu sunt în mijlocul vostru” (Matei XVIII, 20). Sau, după cum spune Sfântul Ignatie din Antiohia, „unde este Hristos este și Biserica Lui”, ceea ce face să se vadă limpede natura eclezială a comunității conjugale. Nu întâmplător Sfântul Apostol Pavel își plasează magistral învățătura despre căsătorie în contextul Epistolei către Efeseni, prin excelență o epistolă ecleziologică. Iubindu-se unul pe celălalt, soții îl iubesc pe Dumnezeu. Fiecare moment al vieții lor scoate la iveală o doxologie împăratească, slujirea lor este o neîntreruptă cântare liturgică.

Bărbatul se întregeste atât de mult prin femeie, întrucât ea reprezintă cealaltă jumătate a speciei și numai împreună cu ea bărbatul formează omul întreg și numai în unire cu ea se realizează ca bărbat.

Căci bărbatul e cel ce completează femeia, și viceversa. În felul acesta, în femeia sa, bărbatul are toată cealaltă jumătate și invers, încât nici unul nu are nevoie de altă persoană.

Trăind împreună, cele două persoane se configurează unul după celălalt, încât devin complementari. Totuși, atributele naturale ale căsătoriei - unitatea și indisolubilitatea -, au fost de mulți și chiar de multe popoare nesocotite. Dar conștiința că ea este una și indisolubilă persistă între oameni.

Domnul Iisus Hristos întărește din nou legătura căsătoriei dintre bărbat și femeie și o ridică, din ordinea naturii, în ordinea harului. Săvârșind la nunta din Cana prima Sa minune, Mântuitorul a vrut să arate că începe înălțarea vieții omenești în ordinea harului de la întărirea și înălțarea căsătoriei.

Însă problema căsătoriei și a familiei începe să aibă aspecte din ce în ce mai necreștine, în ultima vreme. Asaltul secularizării și al societății de consum face ca instituțiile căsătoriei și a familiei să fie serios zdruncinate în temeliile lor creștine. Sensul divin al iubirii începe să pălească în fața tratării de tip contractual al acestor două instituții. Se constată cu ușurință faptul că sensul creștin al căsătoriei începe să fie închețat pentru unii, care consideră că o căsătorie este un fel de luptă viguroasă a celor doi parteneri în scopul obținerii, în final, a unui „da”. Frământări erotice, triumphiuri amoroase, jocuri de interese sau probleme predestinaționiste, toate par că decid o căsătorie. Pe când actul căsătoriei nu este un sfârșit al acestor frământări, ci este momentul asumării unei iubiri jertfelnice față de cel/cea care urmează să devină soț/soție. Tocmai din momentul căsătoriei începe viața reală. Care presupune ispite, frământări, jertfe, dar și bucurii, dar trebuie avut grijă ce bază se pune căsătoriei.

Căsătoria dintre cei doi miri este o încununare a iubirii lor. Această iubire este simbolizată prin inelele ce se pun în mâinile mirilor și prin cununile ce se așează

pe capetele lor. Familia creștină nu este, cum greșit afirmă unele confesiuni, o înțelegere între cei doi miri. Ea reprezintă ceva mult mai tainic.

Căsătoria că legătura naturală pe viață între un bărbat și o femeie se întemeiază pe faptul că bărbatul și femeia numai împreună alcătuiesc umanitatea completă. „Nu e decât o suferință, a fi singur”. Nici Dumnezeu nu e o singură persoană. Căci în acest caz n-ar fi iubire, ba n-ar fi peste tot persoană, deci Dumnezeu. De aceea nici omul n-ar fi chipul lui Dumnezeu, dacă ar fi o monadă închisă. În acest caz existența lui ar fi un chin, dacă ar mai exista peste tot. Cartea Facerea spune că Dumnezeu a făcut pe Eva pentru că a văzut că „nu e bine să fie omul singur” (II, 18). Nu numai ca să-l ajute pe Adam crease Dumnezeu și pe Eva, ci și pentru ca să-l ferească de singurătate, căci numai pentru că se completează reciproc, ei sunt omul deplin: „Bărbat și femeie i-a făcut pe ei și i-a binecuvântat; și a chemat numele lui om (Adam), în ziua în care i-a făcut pe ei” (Facerea, V, 2). Omul este o unitate completă, deci chip al lui Dumnezeu, pentru că unitatea sa de om se realizează în dualitatea personală neuniformă, dar complementară, în chipul bărbatului și al femeii: „Și a făcut Dumnezeu pe om, după chipul lui Dumnezeu l-a făcut pe el, bărbat și femeie i-a făcut pe ei” (Facerea, I, 27). „Vorbind de doi, Dumnezeu vorbește de unul singur”, notează Sfântul Ioan Gură de Aur. Iar Sfântul Chiril din Alexandria spune: „Dumnezeu a creat coexistența.”

Scoaterea Evei din Adam trimite la faptul că Eva a fost cuprinsă virtual în Adam și înainte de aducerea ei distinctă la existență. Dar a fost în Adam nu ca ceva identic cu el, deci ea nu e rezultatul unei simple dezvoltări a lui. Omul e bipolar în sine însuși. Numai așa e ființă dialogică. Partenerii în dialog trebuie să aibă și ceva comun, dar și ceva deosebit, mai deosebit decât are un individ de același sex față de alt individ. „Adam a fost totdeauna Adam-Eva [...] Se poate spune că aceste două aspecte (masculin și feminin) ale omului sunt în așa măsură inseparabile în iubirea lui Dumnezeu, că o ființă umană, lua-

tă izolat și considerată în sine, nu e deplin om. Nu e, așa zicând, decât o jumătate de om, într-o existență izolată de complementarul său. Nu e decât o jumătate neuniformă cu cealaltă jumătate.”

Ar trebui să reținem ceea ce ne spune Sfântul Apostol Pavel: “Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos și în Biserică. Astfel și voi, fiecare așa să-și iubească femeia ca pe sine însuși; iar femeia să se teamă de bărbat.” (Efeseni V, 32-33)

Ca învățătură sau ca un sfat ce trebuie urmat din iubire și cu sfințenie în căsătorie, ar trebui să înțelegem și să luăm aminte la cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur: “Astfel și noi, punându-ne nădejdea în Domnul, sprijinitorul și îndreptătorul celor rostite, să aruncăm, cu inimă râvniitoare, cei doi dinari ai iubirii în vistieria cugetului nostru. Căci socot că acești doi dinari sunt cele două porunci, „de care atârnă toată Legea și proorocii”. Căci s-a spus de către Domnul în Evanghelii: „Iubește-L pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși. De aceste două porunci <atârnă> Legea și proorocii”. Iubirea față de Dumnezeu și iubirea față de aproapele – două porunci strâns legate una de alta: cel ce o ține pe una dintre acestea, dar pe cealaltă n-o ține, acela n-o are nici pe cea pe care pare că o ține. Căci, după cum nu se numește om un suflet fără trup, și nici invers - trup fără suflet, tot așa nu există nici iubire față de Dumnezeu, dacă nu-i unită cu iubirea față de aproapele. Și nici invers: iubirea față de aproapele nu se numește iubire, dacă n-ar fi și cea față de Dumnezeu.”

Sf. Dimitrie Basarabov

(27 Octombrie)

www.crestinortodox.ro

Sfantul Cuvios Dimitrie Basarabov este sarbatorit pe 27 octombrie. S-a nascut in satul Basarabi, la sud de Dunare (in Bulgaria). A trait in secolul al XIII-lea, in timpul „imperiuului” vlaho-bulgar de la Tarnovo, intemeiat de fratii Petru si Asan. Iubind viata ascetica, se va retrage intr-o peștera. Nu stim cat timp s-a nevoit in aceasta peștera si nici cand a trecut la cele vesnice. Traditia spune ca inainte de a muri, s-a asezat singur intre doua lespezi de piatra, ca intr-un sicriu, fiind acoperit in timp de apele raului. Moastele sale au ramas multa vreme sub ape, pana cand o copila care patimea de duh necurat a avut o revelatie: i s-a aratat Sfantul Dimitrie Basarabov, care i-ar fi spus: „Daca parintii tai ma vor scoate din apa, eu te voi tamadui”. Parintii vor merge la locul indicat in vis, langa raul Lom, si vor gasi trupul neputrezit al sfantului intre doua pietre.

Moastele Cuviosului Dimitrie vor fi duse si asezate in biserica din Basarabi. In traditia bisericeasca, un domnitor al Tarii Romanesti, al carui nume nu este mentionat, a platit o suma mare de bani pentru aducerea moastelor Cuviosului Dimitrie in Bucuresti. Delegatia nu a reusit sa intre in acest oras, deoarece caii nu au vrut sa mai mearga. In aceasta situatie, membrii delegatiei au hotarat sa traga la sorti, pentru a stabili drumul pe care vor merge cu moastele Sfantului Dimitrie. La sorti a cazut drumul spre Basarabi, si astfel, moastele au fost reasezate in biserica din Basarabi. Au stat in aceasta biserica pana in timpul razboiului ruso-turc (1768-1774), cand generalul rus Petru Salticov, trecand prin satul Basarabov, a luat moastele cu intentia de a le trimite in Rusia. Insa, la rugamintea lui Hagi Dimitrie, negustor de origine macedoromana, precum si a mitropolitului Grigorie II al tarii Romanesti, le-a daruit poporului ro-

man. Moastele au fot asezate cu cinste, in iunie 1774, in actuala catedrala patriarhala din Bucuresti.

Mentionam ca racla cu moastele Cuviosului Dimitrie a fost scoasa in procesiune pe strazile Bucurestiului de mai multe ori. Astfel, in 1815, din porunca domnitorului Caragea, pentru a se pune capat epidemiei de ciuma, in 1831, la cererea generalului Paul Kiseleff, in speranta opririi epidemiei de holera si in 1827, in timpul lui Grigore Ghica, pentru ploaie. Generalizarea cultului Cuviosului Dimitrie a fost hotarata in sedintele Sfantului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romane, dintre anii 1950-1955.

Minunile Sfantului Dimitrie Basarabov

Parintele Iustin Bulimar, slujitor la Catedrala patriarhala din anul 1989, spune ca: „In 1989, in urma slujbei Sfantului Maslu, un credincios pe care eu l-am vazut de mai multe ori participand la aceasta Sfanta Taina si la celelalte slujbe ale Bisericii ramanea intotdeauna ultimul de se inchina. Si, intr-una din zile, la fel procedand, a urcat la racla sfintelor moaste (dar de ce ramanea ultimul sa se inchine? - pentru ca umbla cu carje), si-a asezat carjele, ca de obicei, ca sa si le poata lua dupa rugaciune, dupa ingenuncherea pe care o putea face el acolo in felul lui, si minunea s-a intamplat: s-a ridicat, s-a inchinat, a coborat treptele, n-a realizat pe moment ca el de fapt isi uitase carjele si de-abia dupa ce a coborat Dealul Patriarhiei si-a dat seama de miracolul, de minunea intamplata. S-a intors inapoi plangand si multumind cu lacrimi in ochi, lui Dumnezeu si Sfantului Dimitrie, povestindu-i preotului de pe vremea aceea - era un arhimandrit deosebit, un preot evlavios, iubit de credinciosi, parintele Grichentie, care s-a retras dupa Revolutie, la pensie,

la Manastirea Secu - si dansul a ramas foarte impresionat, desi mai vazuse si alte minuni petrecute la racla Cuviosului Dimitrie cel Nou.”

Parintele Dimitrie Irimia povesteste: „Un caz care m-a impresionat a fost acela al unei doamne ce avea in jur de 40 de ani care, efectiv, a fost revoltata asupra celor din familia ei pentru ca veneau si stateau la Sfantul Dimitrie foarte multe ore in sir, in ploaie, in frig. De aceea, a venit cu gand vrajmas la racla Cuviosului Dimitrie. Ea nu concepea, nu putea intelege, si a venit cu acest gand de razbunare impotriva Sfantului si cu o mana a zgariat cu unghiile moastele Sfantului Dimitrie in locul unde ele sunt descoperite spre a fi sarutate de credinciosi. Cand a venit la mine, mi-a spus, ascunzand fapta sa: „Parinte, am fost la toti doctorii; am o boala foarte rara - imi curge sange din buricele degetelor’. I-am facut dezlegari, apoi s-a mai linistit; era foarte agitata. I-am explicat ca trebuie sa se spovedeasca, sa tina post, si atunci mi-a spus: „Eu numai cu o mana am zgariat acolo, dar imi curge sange din amandoua mainile. Apoi, a venit cineva din familie si mi-a spus ca s-a vindecat. De atunci nu am mai vazut-o, dar acest caz a fost unul deosebit din cate am vazut si auzit.”

Sfantul Dimitrie Basarabov - ocrotitorul Bucurestilor

In secolul al XVI-lea ocrotitor spiritual al Bucurestilor a fost Maica Domnului. In vechime, in biserica din „pazarul” (Bazarul sau targul orasului) de langa Curtea domneasca se facea alegerea membrilor Sfatului orasenesc. Tot aici se pastra si sigiliul Bucurestilor. Pentru ca aceasta biserica avea hramul inchinat Fecioarei Maria, patronul orasului era Maica Domnului. In secolul al XVII-lea, sarbatoarea orasului Bucuresti era Buna Vestire.

Dupa 1634, si mai ales din anul 1659, cand Domnul tarii isi muta definitiv resedinta de la Targoviste la Bucuresti, creste importanta Curtii domnesti (Curtea Veche). Astfel, si biserica Curtii domnesti devine atat de prezenta in viata oameni-

lor incat „Buna Vestire”, hramul acestei biserici, este prezenta pe sigiliul orasului. In veacul al XVIII-lea ocrotitorii spirituali ai Bucurestilor erau Sfintii Imparati Constantin si Elena

Sfintii Imparati Constantin si Elena erau ocrotitorii bisericii manastirii lui Constantin Voda Serban, devenita la 1668, catedrala si resedinta a Mitropoliei Tarii Romanesti. Ziua de 21 mai era zi de mare sarbatoare. Astfel, Sfintii Imparati au ajuns sa fie cinstiti drept ocrotitori ai Bucurestilor.

Cu timpul, Sfantul Dimitrie Basarabov devine ocrotitorul Bucurestilor. Este proclamat oficial ocrotitorul orasului Bucuresti de catre mitropolitul Filaret al II-lea (1792-1793). Generalizarea cultului sau s-a facut in anul 1955, cand, la propunerea patriarhului Justinian Marina, Sfantul Sinod a proclamat generalizarea cinstirii sale in intreaga Biserica Ortodoxa Romana.

Viata Sfantului Dimitrie Basarabov este redata in imagini pe racla care adaposteste sfintele sale moaste. Pe partile laterale ale raclei sunt prezente opt scene din viata Sfantului Dimitrie, iar pe capacul raclei este redat chipul sau.

Sf. Cuv. Parascheva de la Iași

(14 Octombrie)

www.crestinortodox.ro

Sfanta Parascheva s-a nascut in secolul al XI-lea, in satul Epivat din Tracia, pe tarmul Marii Marmara, in apropiere de Constantinopol (azi Istanbul). Se spune ca pe cand avea 10 ani, Cuvioasa Parascheva a auzit intr-o biserica cuvintele Mantuitorului: „Oricine voieste sa vina dupa Mine sa se lepede de sine, sa-si ia crucea si sa-mi urmeze Mie” (Marcu 8, 34). Aceste cuvinte o determina sa-si daruiasca hainele sale saracilor.

Dupa o vreme se retrage in pustie. Urmand sfaturile unor vietuitori alesi, se indreapta spre tinutul Pontului, oprindu-se la manastirea Maicii Domnului din Heraclea, unde va ramane cinci ani. De aici a plecat spre Tara Sfanta, in dorinta de a-si petrece restul vietii in locurile sfinte. Dupa ce a vazut Ierusalimul, s-a asezat intr-o manastire de calugarite in pustiul Iordanului.

Din putinele stiri privitoare la viata ei, aflam ca intr-o noapte, pe cand avea 25 de ani, un inger i-a spus in vis, sa se intoarca in locurile parintesti. Sfantul Varlaam scrie in Cazania sa: „Sa lasi pustia si la mosia ta sa te intorci, ca acolo ti se cade sa lasi trupul pamantului si sa treci din aceasta lume catre Dumnezeu, pe Care L-ai iubit”.

Din Constantinopol s-a indreptat spre Epivat, fara sa spuna cuiva cine este si de unde vine. Aici, impacata cu sine, cu oamenii si cu Dumnezeu, si-a dat sufletul.

A fost ingropata ca o straina. Potrivit traditiei se spune ca un marinar a murit pe o corabie, iar trupul i-a fost aruncat in mare. Valurile l-au aruncat la tarm, iar un sihastru care traia acolo, a rugat pe niste crestini sa-l ingroape dupa randuiala crestineasca. Sapand deci o groapa, au aflat trupul Prea Cuvioasei Parascheva

neputrezit si plin de mireasma. Cu toate acestea, au pus alaturi de ea si trupul corabierului. Dar in noaptea urmatoare, unuia din crestinii care sapasera groapa, cu numele Gheorghe, i s-a aratat in vis o imparateasa, sezand pe un scaun luminat si inconjurata de ingeri, iar unul dintre acestia il mustra pentru ca n-a scos din groapa trupul Cuvioasei Parascheva. Iar imparateasa pe care o vazuse in vis „ si care nu era alta decat Cuvioasa Parascheva „ i-a poruncit sa ia degraba trupul ei si sa-l aseze undeva la loc de cinste.

Credinciosii au inteles ca este un semn dumnezeiesc, fapt pentru care au luat trupul Cuvioasei din mormant si l-au asezat in biserica Sfintii Apostoli din Kallicrateia. Indata au avut loc vindecari minunate in urma rugaciunilor care se faceau langa cinstitele sale moaste.

In anul 1238, in ziua de 14 octombrie, moastele Sfintei Cuvioase Parascheva au fost mutate la Tarnovo, fiind asezate in Biserica cu hramul Maicii Domnului.

In anul 1393, Bulgaria cade sub ocupatia turcilor, iar bisericile bulgare au fost transformate in moschei. Este anul in care sfintele moaste sunt mutate la Vidin, pentru 5 ani.

Dupa lupta de la Nicopole din anul 1396, moastele Sfintei Parascheva vor ajunge din Vidin la Belgrad - Serbia, in anul 1398.

In 1521, sultanul Suleiman Magnificul cucereste Belgradul. Moastele Sfintei Cuvioase Parascheva sunt duse la Constantinopol, fiind asezate in palatul sultanului. Au fost rascumparate de la turci de Patriarhia Ecumenica. Moastele Sfintei Cuvioase Parascheva au fost asezate in Biserica Panmakaristos, sediul de atunci al Patriarhiei Ecumenice. Dupa transformarea acestei biserici in moscheie, moas-

tele au fost duse în mai multe biserici: Vlaherne (1586), Sfântul Dumitru de la Xiloporta (1597) și Sfântul Gheorghe din Fanar - noul sediu al Patriarhiei Ecumenice (1601).

Stramutarea moastelor Cuvioasei Parascheva la Iasi

Vasile Lupu ctitorind la Iasi biserica „Sfintii Trei Ierarhi” și amintindu-si de Ioan Asan, care la vremea sa a stramutat moastele Prea Cuvioasei Parascheva de la Epivat la Tarnovo, de Alexandru cel Bun care a adus moastele Sfântului Ioan cel Nou de la Cetatea Alba la Suceava, a făcut demersurile necesare la Patriarhia din Constantinopol ca moastele Sfintei Parascheva să fie stramutate la Iasi.

Plateste toate datoriile Patriarhiei Ecumenice, și astfel, patriarhul Partenie I și membrii Sinodului au hotărât să-i ofere, drept recunoscinta, moastele Cuvioasei.

Moastele Cuvioasei Parascheva au fost aduse în Moldova de domnitorul Vasile Lupu (1634-1653) și așezate pe 14 octombrie 1641, în Manastirea „Sfintii Trei Ierarhi”. În anul 1887, moastele Sfintei Cuvioase Parascheva au fost mutate în Catedrala mitropolitană din Iasi.

Cinstirea Cuvioasei Parascheva nu are granite

Bisericile care au ca ocrotitoare pe Sfânta Cuvioasa Parascheva sunt într-un număr mare. Astfel, în Arhiepiscopia Bucureștilor sunt peste 33 de biserici, în Arhiepiscopia Târgovistei 18, în Episcopia Buzăului 29, în Episcopia Dunării de Jos 24, în Episcopia Alexandriei și Teleormanului 4, în Arhiepiscopia Iașilor 35, în Arhiepiscopia Sucevei și Radautilor 5, în Episcopia Romanului 22, în Arhiepiscopia Sibiului 47, în Episcopia Maramureșului și Satmarului 6, în Arhiepiscopia Timișoarei 18, în Episcopia Caransebeșului 5, în Mitropolia Basarabiei 6. Episcopia Ortodoxă a romanilor din Ungaria are la Gyula o biserică cu hramul „Sfânta Parascheva”, construită în anul 1834. Românii din Malovista (Macedonia), Torino (Ita-

lia), Paris (Franta), Wakefield, Massachusetts (SUA) au biserici al caror hram este Sfânta Parascheva.

Sfânta Parascheva - Sfânta Vineri

Sărbătoarea Sfintei Vineri, foarte populară în rândul romanilor, provine din cultul zeiței romane Venera (latinescul „venerē” înseamnă „ziua săptămânii dedicată lui Venus”), zeita frumuseții și a dragostei. Întrucât vestea despre minunile Sf. Parascheva se răspândise în toată țara, ea a fost numită Vinerea Mare de toamnă sau Vinerea celor 12 vineri. De altfel, onomasticul grec „paraskevi” înseamnă „a cincea zi a săptămânii, vineri”. Sfânta Vineri era considerată stăpână peste lumea femeilor, indeletnicirile acestora (cusutul, torsul, tesutul) fiind controlate de ea. Considerată aparatoarea călătorilor, pasarilor și animalelor, ea daruia și frumusețe fetelor ce o ascultau. În cinstea Sfintei Vineri, femeile nu torceau, nu spălau rufe și nu făceau pâine vinerea, pentru a nu fi orbite și lăsate văduve (Sfânta fiind văduva). Mai erau interzise spălatul pe cap, împrumutul din casa și petrecerile. Aceste superstitii au căzut astăzi în uitare, ele nefiind încurajate de Biserică.

Acoperământul Maicii Domnului

www.crestinortodox.ro

Acoperământul Maicii Domnului (popular, pe filieră slavo-rusă: Pocrovul) este o sărbătoare a Maicii Domnului care se prăznuiește la 1 octombrie, în amintirea unei minuni întâmplare în biserica Maicii Domnului din cartierul Vlaherne din Constantinopol, pe timpul împăratului Leon al VI-lea „Filozoful” (886 - 912), când Sfânta Fecioară s-a arătat, în toată mărirea ei cerească, Sfântului Andrei cel nebun pentru Hristos, ca ocrotitoare și mijlocitoare a creștinilor. În tradiția greacă, țin această sărbătoare îndeosebi călugării din Sfântul Munte Athos. Începând din 1952, sărbătorirea ei se face în Grecia pe 28 octombrie, ca o sărbătoare națională în care se aniversează respingerea atacului italian din 1940 asupra Greciei.

Prin secolul al XII-lea, sărbătoarea a fost introdusă în Rusia, unde a căpătat o mare popularitate, iar de la aceștia a trecut și la români, prăznuindu-se mai mult în mănăstiri. În ultima vreme, sărbătoarea a început să fie din ce în ce mai cunoscută și mai populară și la români, numeroase biserici și mănăstiri din țară și din diaspora românească purtând acest hram.

Sărbătoarea amintește de apariția Maicii Domnului în cartierul Vlaherne (Blachernae) din Constantinopol în secolul al X-lea. La sfârșitul vieții Sf. Andrei cel nebun pentru Hristos (Andrei din Constantinopol), acesta, împreună cu ucenicul său, Sf. Epifanie și cu mai mulți credincioși au văzut-o pe Maica Domnului împreună cu Sf. Ioan Botezătorul și cu mai mulți alți sfinți și îngeri, în timpul unei slujbe în Biserica Născătoarei de Dumnezeu din Vlaherne. Biserica palatului din Vlaherne adăpostea mai multe relicve ale Maicii Domnului - cămașa, acoperământul (maforionul) și parte a brâului acesteia, care fuseseră aduse din Țara Sfântă în secolul al V-lea.

În acea vreme, Constantinopolul era amenințat de primejdia unei invazii (po-

sibil invazia rușilor kieveni din 907 sau 911). Maica Domnului a înaintat până în mijlocul Bisericii, a îngenunchat, cu chipul brăzdat de lacrimi, și a rămas vreme îndelungată în rugăciune. Apoi și-a ridicat acoperământul (vălul) și l-a întins peste popor, ca pentru a-l ocroti. După arătarea Maicii Domnului, primejdia a fost îndepărtată, iar orașul a fost cruțat de suferință și de vărsarea de sânge. În icoana Acoperământului Maicii Domnului sunt îmbinate două evenimente petrecute în vechea biserică din Vlaherne din Constantinopol la câteva secole distanță.

Icoana Cinstului Acoperământ al Maicii Domnului o înfățișează pe Născătoarea de Dumnezeu stând deasupra credincioșilor, cu mâinile ridicate la rugăciune. De cele două părți sunt înfățișați îngeri. Mai jos, în partea dreaptă a icoanei sunt cel mai adesea înfățișați Sf. Andrei cel nebun pentru Hristos și ucenicul său Epifanie, care au văzut-o pe Maica Domnului în biserica din Vlaherne, iar alături de ei sunt înfățișați cei doisprezece Apostoli, episcopi, sfinte femei, monahi și mucenici, iar Maica Domnului își întinde maforionul asupra credincioșilor adunați. Sf. Epifanie poartă pe sub manta o tunică, și face gesturi de uimire la vederea minunatei apariții a Maicii Domnului și Sf. Andrei este înfășurat doar într-o manta.

Sub imaginea Maicii Domnului, în centrul icoanei stă un sfânt tânăr, îmbrăcat într-un stihar diaconesc. În mâna stângă poartă un sul de hârtie desfășurat, pe care este înscris textul condacului în cinstea Născătoarei de Dumnezeu care se cântă la Nașterea Domnului (Fecioara astăzi...). Acesta este Sf. Roman Melodul, cunoscutul imnograf a cărui pomenire se face în aceeași zi, pe 1 octombrie. Acesta este însoțit de corul Bisericii și alături de el se găsesc și împăratul Leon Înțeleptul, împreună cu împărăteasa și patriarhul Constantinopolului.

Biserica Ortodoxă Română Sfinții Părinți Ioachim și Ana

A parish of the Romanian Orthodox Archdiocese in the Americas

Ne puteți scrie și trimite sugestii la adresa:

st.joachim.and.anna.church@gmail.com

www.saintana.org